

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218CZ.
Šablona	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pap20
Vypracoval(a), Dne	Mgr.Petr Papica,1.3. 2014
Ověřeno (datum)	7.3.2014
Předmět	Český jazyk
Třída	3.A
Téma hodiny	I.Klíma
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Čtení z knih I.Klímy aázky a úkoly k autorovi a k textu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

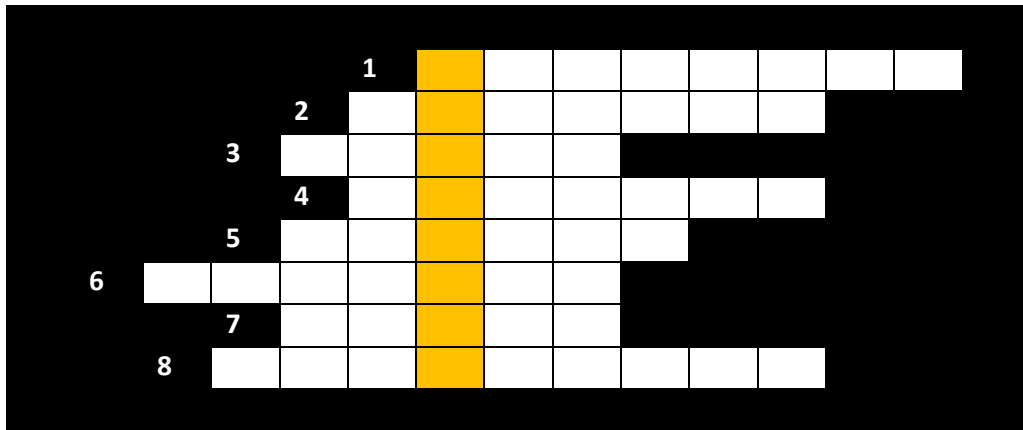
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IVAN KLÍMA

Zjisti, jak souvisí pojem, který ti vyjde v tajence s Ivanem Klímou.

1. Příjmení hlavního hrdiny a vypravěče knih J.Škvoreckého.
2. Příjmení českého spisovatele, který nepřežil válku, byl popraven za heidrichiády.
3. Napiš, jakým literárním žánrem jsou Zbabělci.
4. Autor Saturnina.
5. Básní, který byl před válkou hlavním představitelem poetismu a surrealismu (po válce je oficiálním básníkem)
6. Napiš, jaký literární žánr je Němá barikáda.
7. Napiš, jakým literárním druhem je Bílá nemoc.
8. Příjmení autora psychologické prózy, který byl po roce 1948 v exilu.

Zjisti, ve kterých názvech knih Ivana Klímy řádl šotek a oprav tyto názvy.

- Láska a nepořádek
- Moje desáté lásky.
- Tvoje zlatá řemesla.
- Soudce z minulosti (Padá, padá šibenička)
- Milenci na jeden týden
- Milostné jaro
- Má veselá rozednění
- Poslední stupeň důvěrnosti
- Moje šílené desetiletí

Doplň si informace o Ivanu Klímovi

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vlastním jménem byl .....

Válku prožil v .....

V roce 1967 a 1968 se aktivně účastnil.....,

V letech 1969-1970 přednášel českou literaturu na .....

Po návratu do vlasti už .....

Byl jedním z vydavatelů strojopisného časopisu.....

Kromě prózy píše i divadelní hry, například.....,

.....,

Otázky k níže uvedenému textům č.1 a 2

1. Jak se liší po formální stránce oba úryvky?
2. Kdo je vypravěčem úryvku 1 a 2?
3. O jaké době vypovídají úryvek 1 a 2?
4. Jak se liší jazyková stránka obou úryvků?
5. Co mají společného oba úryvky?

Text 1

...

Naslouchal jsem každého večera s úzkostí do tmy. Nezapou na chodbě kroky, nepřetrhne ticho zoufalý výkřik, nerozevrou se náhle dveře a nevztýčí se v nich posel s proučkem papíru, na němž bude naťukáno moje jméno? Báł jsem se usnout, aby se nestalo, že mě tu zaskočí úplně bezmocného. Pak už se před ním neukryju.

Úkryt jsem si vymyslel ve sklepě s bramborami. Protáhl bych se večer, už po zavírací hodině, úzkým okénkem a zavrtal se tak hluboko do hromady, že by mě žádný esesák neviděl a žádný pes nevyčmuchal. Bramborami bych se živil.

Jak dlouho se člověk může živit syrovými bramborami? Nevěděl jsem, ale jak dlouho mohla ještě trvat válka? Ano, na tom všechno záleželo.

Věděl jsem, že z kouta u kamen vyklouzne strach. Skrývá se tam celý den skrčený někde v rouře anebo pod prázdným uhlákem, ale teď, když všichni spí, ožije a přitápná mi studeně dýchat na čelo. A jeho bledé rty budou šeptat: bě-bě-da to-bě-bě.

Tichounce jsem slezl ze svého kavalce a po špičkách došel k oknu. Znal jsem ten pohled dobře: temné obrysy starých lip před oknem, která zela černou prázdnotou. A ostré obrysy šancí. Opatrně jsem odhrnul zatemňovací papír a ustrnul: koruna jedné z lip modravě vzplála. Světlo, které z ní vycházelo, bylo příznačné: studené a zároveň oslnivé. Okamžik jsem na ně zíral. Rozeznal jsem

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

každý lísteček, každou ze zářivých větévek, a zároveň jsem si uvědomoval, jak se ty větve i listy skládají do podoby obrovské zašklebené tváře, jejíž planoucí oči na mě hleděly.

Hrdlo se mi tak sevřelo, že bych nedokázal vykřiknout, ani kdybych se k tomu odvážil. Pustil jsem černý papír a okno opět zastřela tma. Chvilí jsem nehnutě stál u okna a zápasil s pokušením ještě jednou papír nadzvednout a pohlédnout do té tváře. Už jsem se neodvážil. K čemu bych to také dělal, viděl jsem ji před sebou, jak prosvítá zatemněním, jak poskakuje po temném stropě. Tančila mi před očima, i když jsem pevně zavřel víčka.

Co znamenala? Komu patřila? Přinášela mi nějaké poselství? Ale jak poznám, jestli dobré, nebo zlé?

Ráno z včerejších radostí i úzkostí nezbylo nic. Šel jsem si pro svou porci horké kávy, zhltl dva krajíce chleba pomáznutého margarínem. S úlevou jsem si uvědomil, že válka opět poskočila o jednu noc, o jednu noc se tedy musel přiblížit nepředstavitelný mír.

Odešel jsem za kovárnu hrát odbíjenou a hodinu před obědem jsem už stál s velkým plecháčem ve frontě na svou a bratrovu osminku mléka. Fronta mířila do úzké klenuté místnosti, ne nepodobné té, v níž bydlela teta Sylva. Uvnitř za železným hrcem stála dívka v bílé zástěře. Odebírala od pokojných čekatelů poukázky, pak zalovila některou z nepatrných odměrek v hrnci a ukápla do podané nádoby trochu odstředěné tekutiny.

Když jsem před ní stanul, podívala se na mě, okamžik setrvala pohledem na mé tváři, a pak se usmála. Znal jsem ji, samozřejmě, ale vlastně jsem si jí nikdy pořádně nevšiml. Měla černé vlasy a pihovatou tvář. Naklonila se opět nad svůj železnák, vzala můj hrnek, uchopila největší z odměrek, ponořila ji do nitra obrovité nádoby a pak její obsah vyprázdnila do mého hrnce. Spěšně do něho nalila ještě dvě dávky a opět se na mě usmála. Jako by mi tím úsměvem chtěla sdělit něco podstatného, jako by se mě jím dotýkala. Vrátila mi můj hrnek naplněný až po okraj a já zamumlal, že děkuji. Nechápal jsem nic. Nebyl jsem zvyklý přijímat cizí úsměvy ani jakékoliv projevy přízně. Na chodbě jsem se opřel o zeď, a jako bych se bál, že by mohla vyběhnout za mnou a odebrat mi tu nepatřičnou dávku, začal jsem pít. Vypil jsem nejméně dvě třetiny mléka s dobrým vědomím, že i tak můj bratr nebude ošizen...

(povídka Miriam – Moje první lásky)

Text2

... „No a co má být?“ zeptal se hádavě muž v klobouku. „Má pušku, ale nestřílí. Kdyby střílel, dopustil by se zločinu. Pokud nemá oprávnění.“

„Po mně střílel!“ Matyáš ukázal na otvor ve skle výkladu. Pokořovalo ho sedět na zemi takhle obklopen cizími lidmi, kteří tu klidně stáli a seshora ho zvědavě okukovali.

„A proč po vás střílel?“ Zeptal se hádavý muž.

„Nemůžete tu přeci takhle pořád sedět,“ ozvala se žena s nákupní taškou. „Volal někdo policii?“

„Nevím,“ odpověděl rychle. „Ale nikdo se tu neobjevil, ačkoliv od první rány uplynulo již víc než půl hodiny.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Jen mi neříkejte,“ hovořil muž stále hádavějším hlasem, „že by po vás bezdůvodně střílel. Buď k tomu má oprávnění...“

„Nikdo nemůže mít takové oprávnění!“ namítl dělník.

„Jestli něco proved? Bůhví, co má na svědomí, že tu tak sedí a bojí se vystrčit hlavu.“

„Pozor!“ vykřikl chlapec, „ten nahoře se pohnul.“

„Měli bychom se rozejít,“ polekala se žena s nákupní taškou, „co jestli do nás skutečně začne...panebože!“

„Bane,“ namítl ten výrostek, „já bych řek, že chce s někým mluvit. A řekl bych, že ukazuje na mě.“ Sundal klobouk a zamával jím.

„Já bych nahoru nelez,“ řekl dělník. „Co si tam má koho zvat?“ Muž si opět nasadil svůj anglický klobouk. „Jdu!“ oznámil. „Nic jsem neproved, mám svědomí čisté!“

Matyáš tu nyní seděl jako člověk, jehož svědomí není čisté. Všiml si jejich rozpaků. Nebyli si jisti, zda není zločinec anebo dokonce vrah! Odvrátil se od nich. Viděl škvírou, jak muž v klobouku přechází rozkopanou vozovkou a vstupuje do domu. Nezdálo se mu, že ten člověk bude nestranným poslem, ale i tak bude čekat na jeho návrat s netrpělivostí.

„A to po vás skutečně začal jen tak pálit?“ zeptal se chlapík v montérkách.

„Jen tak, šel jsem z práce domů.“

„To si odnese,“ prorokoval dělník, „vždyť je to pokus o vraždu!“

„Nemáte hlad?“ uvědomila si žena a chvíli se hrabala v tašce. „Kdybyste se neurazil, mám tu housku se salámem – od svačiny.“ V její ruce se objevil bílý balíček.

Vtom hvízdla kulka a zároveň zapraštilo sklo. Nahoře, v pravém rohu výkladní skříně se objevila další dírka se síťovým prasklin.

Všichni tři teď leželi vedle Matyáše. Ta rána však šla příliš vysoko nad jejich hlavami, střelec ji zřejmě vypálil jen pro výstrahu. Ale oni leželi vystrašení tak, že se ani nepohnuli. Nákupní taška té vlídné ženy se rozsykala. K Matyášovi se dokutálelo několik cibulí a kus před ním se běhala kupka tvarohu. Žena tiše naříkala.

Vtom se opět na chodníku objevil muž v anglickém klobouku. Pod paží vlekl dvě dlouhé, červenobílé pruhované tyče. Na každé z nich visela tabulka. Muž jednou tyčí přehradil chodník těsně před popelnicemi, a když pak opatrně překračoval ležící, aby se dostal na druhou stranu popelnic, Matyáš přečetl nápis. Byla to obyčejná výstraha.

NEBEZPEČÍ OHROŽENÍ ŽIVOTA. NEVSTUPOVAT!

„Tak co?“ zeptal se dělník muže v klobouku a postavil se přitom, „mluvil jste s ním?“

„Všechno v naprostém pořádku,“ oznámil ten muž. „Kdo okamžitě opustí prostor, nebude ohrožen. Zákon se respektuje.“

Matyáš se pohnul. Nevztyčil se, jen poposedl k místu, kde muž v klobouku zatím upevňoval tyč s varovným nápisem.

„Až na vás ovšem! Řekl muž v klobouku, „vás se to netýká. O vás jsem se dověděl pěkné věci!“

„Co?“ vykřikl Matyáš. „Nemohl jste se nic dozvědět, leda nějaké lži.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

(povídka Za popelnicemi – Ostrov mrtvých králů)

Použitá literatura:

KLÍMA, Ivan. *Ostrov mrtvých králů*. Praha: Rozmluvy, 1992, 131 s. ISBN 80-853-3628-6.

KLÍMA, Ivan. *Moje první lásky*. 2. vyd., v ČSFR 1. Praha: Mladá fronta, 1990, 194 s. ISBN 80-204-0198-9.